

SYLLABUS SCHOOLEXAMEN (SE51) DISCUSSIE 5 HAVO - WEEK 44, EIND OKT. 2012

Klas:

Naam leerling:

Deze leerling zit in een discussiegroepje met de volgende (andere) leerlingen:

1.

2.

3.

4.

(5.)

(6.)

SCHOOLEXAMEN 5 HAVO, NOVEMBER 2012: DISCUSSIE

1. In week 44 (maandag 29 oktober - vrijdag 2 november 2012, de eerste SE-week van schooljaar 2012-2013, vindt het *schoolexamen discussie* van het vak Nederlands plaats.
- 2a. De docenten Nederlands hebben voor alle havoleerlingen een *discussiesyllabus* gemaakt (die je nu aan het lezen bent). Hierin zitten alle formulieren en studiemateriaal die nodig zijn voor de discussielessen. De leerlingen moeten de discussiesyllabus elke discussieles bij zich hebben.
- 2b. Het is de bedoeling dat elke leerling van een discussiegroepje (waar vijf leerlingen in zitten) een complete discussiesyllabus heeft. Compleet wil zeggen: iedere leerling heeft in zijn/haar syllabus een kopie van het artikel dat bij de discussie gebruikt wordt, iedere leerling heeft een samenvatting van het artikel, enzovoorts. Hoe de leerlingen van een discussiegroepje werkzaamheden verdelen, mag het groepje zelf bepalen. Als één leerling een goed (kranten)artikel bij een discussiestelling heeft gevonden, dan moet die leerling vijf kopieën van dat artikel maken: één voor zichzelf, vier voor de overige leden van het discussiegroepje. Elk lid van het discussiegroepje plakt dat artikel in zijn eigen syllabus.
Al dat geplak kost behoorlijk wat tijd... Maar het grote voordeel ervan is dat elke leerling zijn/haar spullen compleet op orde heeft. Bij de voorbereiding van het (echte) examen kan de leerling dan onafhankelijk van andere leerlingen het verrichte werk nog eens doornemen. Tevens kan de docent Nederlands zo nagaan of een leerling voldoende heeft gewerkt.
Let op: al dat geknip en geplak vindt buiten de discussieles plaats (studieplein, mediatheek, thuis)!

Vorbereiding: discussie oefenen in de klas

3. Dit schoolexamen discussie gaan we de komende weken in de klas oefenen. Daartoe worden zoveel mogelijk groepjes van vijf leerlingen gevormd, zodat *elke klas zes discussiegroepjes* heeft. Aan proefdiscussies in de discussielessen nemen, net als bij de discussies op het SE, telkens zes leerlingen deel.
4. De leerlingen gaan in de klas discussiëren over de volgende *stellingen*:
 1. De langstudeerboete moet worden afgeschaft.
 2. Kerncentrales moeten worden gesloten.
 3. De BTW moet omlaag.
 4. De Europese Unie is goed voor Nederland.
 5. Alcohol onder de 18 moet verboden worden.
 6. Microsoft is beter dan Apple.
 7. Het gratis downloaden van films en muziek moet legaal worden.
 8. Leraren mogen geen mobiele telefoons meer innemen.
 9. In Nederland zijn boetes voor verkeersovertredingen abnormaal hoog.
 10. De voetbalwereld moet ook bezuinigen.
 11. Het gebruik van softdrugs moet in Nederland gelegaliseerd worden.
 12. De doodstraf moet worden ingevoerd.
 13. Minderjarigen moeten in Nederland strenger gestraft kunnen worden.
 14. Jongeren moeten leren omgaan met sociale media.
 15. Nederland hoeft zich niet aan Europese begrotingsregels te houden.
 16. Mensen moeten zelf hun thuiszorg gaan betalen.
 17. Asielzoekers moeten op vaste plekken in het buitenland worden opgevangen.
 18. Forensentaks is een slechte zaak.
 19. Werklozen moeten verplicht worden om te werken.
 20. De wietpas is een goede zaak.
 21. De banken moeten weer eerlijker/socialer met geld omgaan.
 22. Zwakbegaafden mogen geen kinderen krijgen.
 23. Leerlingen op middelbare scholen moeten op school minstens 1 uur per dag sporten.
 24. Nederland moet in deze economisch slechte tijden de ontwikkelingshulp sterk verlagen.
 25. Mensen die gezond leven zouden minder zorgpremie/ziektekostenpremie moeten betalen.
5. Elk groepje zoekt minimaal één goed *artikel van minimaal 600 woorden* dat te maken heeft met de stelling. Meer artikelen en of woorden mag natuurlijk ook! (Maak eventueel gebruik van de Krantenbank in de bibliotheek!) Van dat artikel maakt het groepje op een apart blaadje een *samenvatting*. Vervolgens zet het groepje op basis van het artikel en op basis van eigen inzichten de *voor- en nadelen van de stelling* op een rijtje. Elke leerling plakt het artikel, de samenvatting en het lijstje van voor- en nadelen in zijn/haar eigen syllabus). Dit setje (artikel, samenvatting en lijstje) heet *Onderdeel A*.

Gang van zaken tijdens de discussielessen

6. Aan het begin van de les krijgt je groepje van je docent te horen of je **vóór of tegen de stelling** moet gaan discussiëren. (Drie groepjes zullen vóór zijn, drie tegen). Elk groepje krijgt ongeveer 15 minuten overlegtijd om zoveel mogelijk argumenten en weerleggingen van tegenargumenten te bedenken. Uiteraard met behulp van Onderdeel A, genoemd bij punt 5.
7. Daarna gaat **één persoon van elk van de zes groepen deelnemen aan een centrale discussie** van in totaal 6 leerlingen. De andere leden van het groepje **observeren** de discussie en met name de rol van hun groepslid daarin. Deze discussie duurt ook ongeveer 15 à 20 minuten. Bij een volgende discussieles worden andere personen uit de groepjes afgevaardigd om aan de discussie deel te nemen. Na vijf discussielessen heeft dus elk groepslid minimaal één keer actief aan een discussie deelgenomen.
8. **Gang van zaken tijdens discussies in discussieles (voor de gang van zaken bij het examen: zie vlg. pagina).**
- 8a. De docent roept de drie voorstanders en de drie tegenstanders naar de discussietafel. Beide groepjes krijgen nog 5 minuten de tijd om te bekijken wie wat gaat zeggen, dus wie welke argumenten (en voorbeelden) naar voren zal brengen. Zo kan worden voorkomen dat gespreksdeelnemers dezelfde argumenten naar voren brengen. Daarna laat de gespreksleider/docent de discussie laten beginnen.
- 8b. Aan het begin van de discussie krijgen **eerst alle drie de voorstanders** van de stelling het woord: één voor één geeft één van de voorstanders gedurende precies één minuut (dat wordt geklokt!) een of twee heldere argumenten voor de stelling, liefst toegelicht met een voorbeeld. (Deze zgn. ‘opzetbeurt’ kan uiteraard perfect worden voorbereid, ook bij het echte examen! Alleen maar voorlezen wat op een blaadje staat is echter niet toegestaan.) Elke voorstander stelt zich aan het begin van zijn/haar spreekminuut kort voor door het noemen van zijn/haar naam. De eerste voorstander moet iets extra’s doen: die leest daarna de stelling voor waarover zal worden gediscussieerd. Als de voorstanders aan het woord zijn, houden de tegenstanders hun mond (en maken aantekeningen zodat ze er later op terug kunnen komen!). Totale duur: 3 minuten.
- 8c. Daarna krijgen **alle drie de tegenstanders** het woord en geven één voor één een helder argument tegen de stelling, liefst met een voorbeeld. Ook zij stellen zich eerst kort voor door hun naam te noemen. De voorstanders houden hun mond (en maken aantekeningen). Totale duur: 3 minuten.
- 8d. Na deze zes minuten waarin de voor- en tegenargumenten kenbaar zijn gemaakt, krijgen beide groepjes 3 minuten tijd om te bepalen hoe ze de naar voren gebrachte argumenten van de tegenpartij zullen aanvallen.
- 8e. Dan barst, gedurende ongeveer 10 minuten, de **echte discussie** los en gaan de voor- en tegenstanders in op elkaars argumenten (mede op basis van de gemaakte aantekeningen). Iedere leerling zorgt ervoor dat hij of zij aan het woord komt. Als dat moeilijk lukt, omdat er bijvoorbeeld één of een paar dominante sprekers zijn, dan kan de leerling desnoods het woord vragen aan de docent/discussieleider is. Want wie zich niet laat horen, kan ook niet worden beoordeeld! Let op: bij een debat is het de bedoeling dat er een winnende partij wordt aangewezen; maar bij een discussie hoeven er geen winnaars te zijn. Voorstanders en tegenstanders mogen bijvoorbeeld compromisvoorstellen doen waarin beide partijen zich mogelijk kunnen vinden!
- 8f. In de laatste 15 à 20 minuten vindt de **evaluatie** plaats: elk discussiegroepje bespreekt eerst groepsgewijs, gedurende 7 minuten, de prestaties van hun groepslid en vult een **beoordelingsformulier** in (= onderdeel B). De bevindingen van de groepsbesprekingen worden vervolgens in 8 minuten klassikaal besproken. De docent bespreekt ook de discussie en geeft aan wie goed gediscussieerd heeft. Ook geeft de docent, zo nodig, tips ter verbetering.
- 8g. Aan het eind van de les kan de docent Nederlands de leerlingen vragen hun discussiesyllabi bij hem/haar in te leveren. Maar normaliter houden de leerlingen hun syllabi bij zich.

LET OP: Wie informatie overneemt van een ander groepje (bijvoorbeeld van een andere klas) of laat overnemen, pleegt fraude. Dit wordt doorgegeven aan de afdelingscoördinator.

HET SCHOOLEXAMEN

1. Je kunt pas deelnemen aan het schoolexamen als jouw groepje aan alle verplichtingen heeft voldaan. Dat betekent dat jouw groepje van elke discussieles onderdeel A en B in orde moet hebben. Jijzelf moet ook voldoende inzet hebben getoond tijdens de oefenlessen. Als je discussiesyllabus niet in orde is, kun je niet deelnemen aan het schoolexamen en ga je direct de herkansing in. Bij de bepaling van je eindexamencijfer laat je docent ook de indruk meewegen die hij van je heeft gekregen tijdens de discussielessen. Een goede werkhouding tijdens de discussielessen - ook blijkend uit je discussiesyllabus - is dus zeker aan te bevelen!
2. Minimaal één week voor het examen krijg je van je docent te horen over welke twee stellingen je (met vijf andere leerlingen) moet gaan discussiëren tijdens het schoolexamen. Tijdens beide discussies zijn er, net als in de discussielessen, twee groepjes van elk drie leerlingen die met elkaar gaan discussiëren. Het is de bedoeling dat de leerlingen zelf minimaal één week voor het examen die groepjes van drie formeren.
3. Je kunt je op dit schoolexamen voorbereiden door goede informatie op te zoeken, eventueel in samenspraak met je groepsgenoten. De nadruk ligt hier niet op 'zoveel mogelijk'; je mag tijdens het spreken namelijk niet secondelang stoppen om iets in je informatie op te zoeken. Op het moment dat je weet over welke stellingen je zult gaan discussiëren - minimaal één week voor het examen - weet je nog niet of jij en je teamgenoten voorstander of tegenstander van de stellingen zullen zijn. Dat krijg je namelijk pas aan het begin van het schoolexamen te horen. **Bereid je dus bij elk van de stellingen voor op beide rollen!** Kom dus bijv. niet op het eindexamen aanzetten met het excuus dat je dacht dat je tegenstander van een stelling zou zijn, terwijl door de loting is bepaald dat je voorstander van die stelling moet zijn. Evenmin kun je als excuus gebruiken dat een ander groepslid niet goed heeft meegewerkt aan de voorbereiding van de discussies. Zorg ervoor dat je altijd zelf enkele goede voor- en tegenargumenten bij beide discussies paraat hebt!
4. Aan het begin van het examen lever je je discussiesyllabus in bij je docent. Zorg dat die in orde is!
5. Minuut 0 - 7. Aan het begin van het schoolexamen worden de zes leerlingen (jij bent één van hen) die gaan discussiëren, opgesplitst in twee groepjes van elk drie leerlingen. In de eerste minuut wordt via loting bepaald welk groepje mag zeggen of het voorstander of tegenstander is van de eerste stelling. Vervolgens mag het andere groepje zeggen of het voorstander of tegenstander is bij de tweede stelling. De groepjes krijgen dan nog in de resterende minuten de tijd om hun argumentatie bij de eerste stelling goed voor te bereiden (en te bepalen wie wat gaat zeggen; sprekers moeten verschillende argumenten naar voren brengen; dat vereist enige afstemming).
6. Minuut 7 - 22. Gedurende deze 16 minuten vindt de eerste discussie plaats: 3 minuten opzetbeurt voorstanders, 3 minuten opzetbeurt tegenstanders, 10 minuten échte discussie. Het is belangrijk dat tijdens de échte discussie de argumenten uit de opzetbeurt besproken worden. Compromisvoorstellen om de discussiestelling zo aan te passen dat iedereen (voor- en tegenstanders) zich daarin kan vinden, zijn toegestaan.
7. Minuut 23 - 27. Tijdens deze 5 minuten bereiden de groepjes zich voor op de tweede discussie.
8. Minuut 28 - 45. Gedurende deze 16 minuten vindt de tweede discussie plaats: 3 minuten voorstanders, 3 minuten tegenstanders, 10 minuten échte discussie.
9. Het examen zelf beslaat dus in totaal 45 minuten voor twee stellingen: per stelling is er plm. 5 minuten voorbereidingstijd en plm. 16 minuten discussie waarin voorstanders en tegenstanders van de stelling aan het woord zijn.
10. Bij het schoolexamen is in principe altijd je eigen docent Nederlands aanwezig, die zich eventueel laat vergezellen door een collega-docent. Hij of zij bepalen - vooral op basis van de punten die in het beoordelingsformulier (dat ook in de discussielessen werd gebruikt) staan - je cijfer voor het SE-onderdeel mondelinge taalvaardigheid. Ook je werkhouding tijdens de discussielessen en de kwaliteit van de inhoud van je discussiesyllabus kunnen bij de bepaling van je examenpunt een rol spelen.
11. Bij dit SE gaat het om spreekvaardigheid en dus bijvoorbeeld niet om voorleesvaardigheid. Evenmin gaat het het winnen van de discussie(s). Het gaat bij dit SE om de beoordeling van hoe jij je Nederlands mondeling beheerst (en ook of je goed naar je tegenstanders luistert en die met respect behandelt).

Stukje theorie over discussie en debat (uit Op Niveau).

8.2 Discussie

8.2.1 Hoofdtypen en onderwerpkeuze

De discussie is een van de meest voorkomende communicatievormen. Denk maar eens aan de actualiteitenprogramma's of de talloze praatprogramma's op televisie. Maar ook zelf neem je wel eens deel aan discussies. Ook tijdens je vervolgstudie en in de beroepspraktijk zul je vaak met deze gespreksvorm in aanraking komen.

Discussiëren is een belangrijke vaardigheid. In een discussie leer je voor je eigen mening uit te komen en die te verdedigen. Je leert ook te luisteren naar de mening van anderen en hun mening te toetsen, aan die van jezelf. Uiteindelijk probeer je samen tot een gemeenschappelijk standpunt te komen, een oplossing te bedenken of een actieplan te ontwerpen. Onder discussie verstaan we hier dus een doelgericht gesprek, dat aan bepaalde regels is gebonden.

We onderscheiden twee hoofdtypen.

1. Een discussie waarin je je eigen mening geeft, verheldert en eventueel bijstelt op basis van eigen nieuwe gedachten en meningen van anderen, heet meningvormend. Meningvormend kan een discussie zijn over vraagstellingen als:
 - Hoe kan zinloos geweld worden tegengegaan?
 - Welke grenzen moeten we stellen aan genetische manipulatie?
 - Moet er op school meer aandacht besteed worden aan normen en waarden?
2. Een discussie die tot een oplossing, een concreet besluit of een actieplan leidt, noemen we probleemoplossend. Probleemoplossend kan een discussie zijn over vraagstellingen als:
 - Hoe verminderen we de werkdruk in de Tweede Fase?
 - Wat kunnen we doen om onze school milieuvriendelijker te maken?

Waarschijnlijk zul je in een discussie over problemen die in je omgeving spelen eerder tot een concrete oplossing komen dan in een discussie over ver reikende, ingewikkelde kwesties. Van groot belang is in ieder geval de instelling waarmee je een discussie voert: het is de bedoeling dat je in een discussie met elkaar samenwerkt. Daarom is het in alle gevallen strikt noodzakelijk een ruzietoon te vermijden. Met respect luisteren naar anderen is een voorwaarde voor een geslaagde discussie. Laat je nooit meeslepen door je emoties; alleen feiten en argumenten tellen.

Discussieonderwerp

Niet elk onderwerp is geschikt voor een discussie. Enkele aandachtspunten:

- Eerste vereiste voor een discussieonderwerp is dat het open is, dat er dus nog geen kant-en-klare oplossing voorhanden is.
- Kies daarom een controversieel onderwerp, dat wil zeggen, een onderwerp waarover de meningen flink uiteenlopen.
- Neem een concreet onderwerp, waarover een duidelijke stelling te formuleren valt. Een vage stelling ("Vroeger was alles beter") leidt tot een oeverloze discussie.
- Verder is een onderwerp bij voorkeur actueel en sluit het aan bij de interesses van de deelnemers. Een onderwerp dat de deelnemers echt aanspreekt, verhoogt vanzelfsprekend de kans op een goede, vlot verlopende discussie.
- Ten slotte moet je over het onderwerp genoeg informatie kunnen vinden.

8.2.2 De vier fasen in een forumdiscussie

In de schoolpraktijk (en op studiedagen en congressen) is de **forumdiscussie** de meest populaire organisatievorm voor de discussie. In zo'n discussie praten enkele leerlingen, op een goed zichtbare plaats voor het publiek, onder leiding van een voorzitter over een bepaald onderwerp. Alle deelnemers hebben zich terdege voorbereid, bij voorkeur door een documentatiemap samen te stellen. In een forumdiscussie onderscheiden we vier fasen.

Discussiefase 1: de voorzitter introduceert het onderwerp en de vraag- of probleemstelling.

Voorbeeld

In de media wordt de laatste tijd veel aandacht besteed aan genetische manipulatie. Ik zal eerst even vertellen wat men daaronder verstaat en wat de mogelijkheden ervan zijn en dan gaan we discussiëren over de vraag: is genetische manipulatie in alle gevallen toegestaan?

Discussiefase 2: iedereen laat om de beurt zijn standpunt horen. Op die standpunten wordt nog niet gereageerd. Je standpunt kun je in fase 2 kort toelichten, maar breng niet direct alle feiten of argumenten ter tafel die je hebt verzameld.

Voorbeeldformuleringen

- *Ik vind dat ...*
- *Ik ben van mening dat ...*
- *Voor mij staat voorop dat ...*

Discussiefase 3: de eigenlijke discussie begint. Iedere deelnemer onderbouwt zijn eigen mening met argumenten.

Meningen worden verdedigd en aangevallen. Op het eind van deze fase weet iedere deelnemer hoe de andere deelnemers over het onderwerp denken.

Voorbeeldformuleringen

- *Dus jij vindt dat ...*
- *Je zegt nu wel dat ... , maar volgens mij ...*
- *Heb ik het goed begrepen als ik zeg dat jij vindt dat ..*
- *Met die stelling ben ik het niet helemaal eens, want ...*
- *Ik ben het gedeeltelijk eens met de opvatting van ... maar ik denk dat ...*

Discussiefase 4: tot slot bekijkt de voorzitter of er een gemeenschappelijk standpunt te formuleren is, of dat er een oplossing te bedenken is. Misschien is het wel mogelijk tot een concreet besluit of een actieplan te komen.

Voorbeeld

We vinden dus allemaal dat er paal en perk moet worden gesteld aan genetische manipulatie. Maar we zijn het niet met elkaar eens als het gaat over de vraag waar de grens moet liggen. Emad en Janneke vinden dat genetische manipulatie bij mensen alleen toegestaan mag worden, als ...

Natuurlijk verloopt niet elke discussie precies zoals hier is beschreven. Misschien blijkt in fase 3 wel dat de standpunten zo ver uit elkaar liggen dat het vrijwel onmogelijk is tot een gemeenschappelijk standpunt te komen. De voorzitter concludeert dan in fase 4 dat er sprake is van een **onoverbrugbaar meningsverschil** of dat er alleen over een aspect van het probleem overeenstemming is bereikt. (In de discussies op het Sophianum is de rol van de voorzitter/docent sterk beperkt. Zo introduceert de voorzitter het onderwerp niet en laat hij het aan de discussiërende leerlingen over of zij een gemeenschappelijk standpunt weten te vinden.)

Taakverdeling

Behalve voor de forumleden (maximaal zes personen, inclusief de voorzitter) is er een belangrijke rol weggelegd voor een aantal **beoordelaars en enkele verslaggevers**.

De **voorzitter** is normaliter (zoals gezegd: op het Sophianum speelt de voorzitter een afstandelijke rol; bij fase 1 en 4 speelt hij nauwelijks een rol) in de eerste plaats verantwoordelijk voor een goed verloop van de discussie.

- Hij introduceert het onderwerp en de vraag- of probleemstelling (fase 1).
- Hij zorgt ervoor dat iedere deelnemer om de beurt zijn standpunt naar voren kan brengen (fase 2).
- Hij zorgt ervoor dat tijdens de discussie (fase 3) iedereen aan het woord kan komen, hij remt zo nodig af of stimuleert juist.
- Hij vat de resultaten correct samen en sluit af (zie verder: beoordeling voorzitter, paragraaf 8.2.4).

Iedere beoordelaar krijgt tot taak op een aangewezen forumlid te letten. Daarbij kan hij gebruikmaken van een invulschema. Enkele beoordelaars letten speciaal op de voorzitter, de verslaggevers letten op de discussie als geheel. Ze maken een kort verslag (zie paragraaf 8.5).

8.2.3 Aandachtspunten voor deelname aan discussie

Zoals je hebt gelezen, is een discussie op samenwerking gericht: *je probeert met z'n allen tot een zo goed mogelijk resultaat te komen*. Daarbij hoort een positieve, groepsgerichte instelling. Enkele aandachtspunten voor deelnemers aan de discussie:

- Bereid je goed voor.
- Houd je aan de vierfasenstructuur.
- Houd je aan het onderwerp en de probleemstelling, bewandel niet allerlei zijpaden.
- Luister geïnteresseerd naar anderen en laat hen uitpraten.
- Speel in op wat anderen zeggen. Dit kun je doen door te vragen om verduidelijking, door een aanvulling te geven, door iemand die afdwaalt te corrigeren.

Voorbeeldformuleringen:

- *Wat bedoel je eigenlijk met je opmerking dat ...*
 - *Je zegt nu wel dat ..., maar is het ook niet zo dat ...*
 - *Je begint nu over ..., maar ons discussieonderwerp is ...*
- Herhaal jezelf niet steeds, probeer meerdere feiten en argumenten naar voren te brengen.
 - Gebruik eerlijke argumenten; vermijd drogredenen.
 - Richt je tot de hele groep, begin niet een onderonsje met je burens.
 - Moedig deelnemers die nog weinig hebben bijgedragen, aan iets te zeggen.
 - Bedenk dat je samen verantwoordelijk bent voor een prettige sfeer.

8.2.4 Een forumdiscussie beoordelen

Gebruik bij de beoordeling van een forumdiscussie of een vergadering (paragraaf 8.3) de volgende vragen.

Beoordeling discussiedeelnemer

1. Inhoud en argumentatie

- Heeft de deelnemer zich goed voorbereid?
- Brengt de deelnemer zijn standpunt duidelijk onder woorden?
- Onderbouwt de deelnemer zijn standpunt met argumenten?
- Is de argumentatie steeds logisch en goed te volgen?
- Vermijdt de deelnemer drogredenen?

2. Taalgebruik

a. Spreekt de deelnemer duidelijk?	c. Maakt de deelnemer de zinnen af?
b. Kiest de deelnemer de juiste woorden?	d. Formuleert de deelnemer bondig/niet te omslachtig?

3. Discussiehouding

a. Luistert de deelnemer goed?	e. Gaat de deelnemer in op de uitspraken van anderen?
b. Laat de deelnemer anderen uitpraten?	f. Toont de deelnemer interesse als anderen spreken?
c. Stelt de deelnemer vragen om verheldering?	g. Zorgt de deelnemer voor een goede sfeer?
d. Nodigt de deelnemer anderen uit iets te zeggen?	

8.4 Het debat

8.4.1 Debat en discussie, debatstelling

In een **debat** tussen twee personen (of tussen twee teams) staan de standpunten van tevoren vast. Dat is bij een discussie niet het geval (zie paragraaf 8.2). Je probeert in een debat je eigen standpunt zo goed mogelijk te verdedigen en de argumenten van je tegenpartij te weerleggen. Er is bij een debat dus altijd sprake van concurrentie: degene met de beste argumenten wint. Daarbij kan het er fel aan toe gaan. Denk maar eens aan de debatten in de Tweede Kamer tussen politieke tegenstanders.

Omdat je in een debat de toehoorders moet zien te overtuigen, is het heel belangrijk vooraf goede informatie te verzamelen. Bovendien moet je goed op de hoogte zijn van de argumenten die je kunt aanvoeren en de tegenargumenten die de tegenpartij kan aanvoeren.

Uitgangspunt van een debat is een **stelling**. Zo'n stelling heeft altijd deze basisvorm: beleid x moet vervangen worden door beleid y.

Voorbeelden:

- *Het schoolexamen in de laatste jaren van havo en vwo moet worden afgeschaft.*
Beleid x: in de laatste jaren van havo en vwo wordt het schoolexamen afgenomen.
Beleid y: dat schoolexamen wordt afgeschaft.
- *Softdrugs moeten niet meer worden gedoogd.*
Beleid x: softdrugs warden gedoogd.
Beleid y: softdrugs worden verboden.

Een goede **debatstelling** is open, controversieel en actueel. Bovendien sluit zo'n stelling aan bij de interesse van de debaters en moet je over het onderwerp genoeg informatie kunnen vinden. Vergelijk de eisen die aan een discussieonderwerp worden gesteld (paragraaf 8.2.1). Stellingen waarover je snel bent uitgepraat zijn bijvoorbeeld:

- *De armoede in de wereld moet verdwijnen.*
- *Iedereen moet onderwijs kunnen genieten.*

8.4.2 De vier debatvragen

Deelnemers aan het debat vallen een uitdagende stelling aan of verdedigen deze juist. Dat doen ze aan de hand van vier standaardvragen, de **debatvragen**. De vier debatvragen luiden:

1. **Debatvraag 1: Bestaan er bij het huidige beleid wel problemen?**

Voorbeeld: Zorgt het schoolexamen in de laatste jaren van havo en vwo wel voor problemen?

2. **Debatvraag 2: Worden die problemen inderdaad veroorzaakt door het huidige beleid?**

Voorbeeld: Huidige beleid heeft de volgende problemen veroorzaakt:

- *De schoolexamens zijn per school zo verschillend dat het diploma minder waard wordt.*
- *De meeste schoolgebouwen zijn niet geschikt om de leerlingen goed op de schoolexamens voor te bereiden.*
- *Veel leerlingen raken overwerkt door alle werkstukken die ze voor de schoolexamens moeten maken.*
- *Enzovoort ...*

3. **Debatvraag 3: Worden de problemen door het nieuwe beleid opgelost?**

Voorbeeld: Als het schoolexamen wordt afgeschaft, verdwijnen de bij debatvraag 2 genoemde problemen dan echt? En ontstaan er daardoor geen nieuwe problemen? Is het nieuwe beleid echt beter dan het oude?

4. **Debatvraag 4: Zijn de voordelen van het in te voeren beleid groter dan de nadelen ervan?**

Voorbeeld: Zijn de voordelen van het afschaffen van het schoolexamen beleid groter dan de nadelen ervan?

De voorstanders van de stelling moeten alle vier de debatvragen bevestigend kunnen beantwoorden en daar de nodige argumenten voor aanvoeren. Als het de tegenstanders lukt de argumentatie bij een van de vier vragen met succes te weerleggen, hebben zij 'gewonnen', want op dat moment zijn ook de andere punten ongeldig.

8.4.3 Debatteren in zes rondes

De rol van de debatleider is beperkt. Hij vermeldt de stelling en hij vertelt wie de voor- en tegenstanders zijn. Dan begint het eigenlijke debat. Een debat tussen twee teams (bijvoorbeeld van twee personen) kan een opbouw in zes rondes hebben:

1. Ronde 1. Opzetbeurt van de voorstanders (5 minuten)

De voorstanders brengen hun beleidsvoorstel naar voren. Achtereenvolgens worden de vier debatvragen genoemd. Elke vraag wordt bevestigend beantwoord en telkens wordt daar een argumentatie bij gegeven.

2. Ronde 2. Opzetbeurt van de tegenstanders (5 minuten)

De tegenstanders geven de tegenargumenten die ze tijdens de voorbereiding gevonden en bedacht hebben. Daarbij richten ze zich op minstens één van de vier debatvragen waar ze het niet mee eens zijn en leggen uit waarom ze het er met mee eens zijn.

3. Ronde 3. Verweerbeurt van de voorstanders (4 minuten)

De voorstanders moeten nu de argumenten die de tegenstanders naar voren hebben gebracht, weerleggen. Ook kunnen ze hun eigen argumenten nog eens goed onderbouwen.

4. Ronde 4. Verweerbeurt van tegenstanders (4 minuten)

De tegenstanders geven een reactie op het verweer van de voorstanders.

5. Ronde 5. Slotbeurt van de tegenstanders (2 minuten)

De tegenstanders vatten hun argumentatie samen en vragen de toehoorders de debatstelling af te wijzen.

6. Ronde 6. Slotbeurt van de voorstanders (2 minuten)

De voorstanders herhalen heel kort hun belangrijkste argumenten, waarbij ze proberen aan te tonen dat hun argumenten zwaarder wegen dan die van de tegenstanders. Ze vragen dan aan de toehoorders hun debatstelling te aanvaarden.

Je ziet: voor- tegenstanders mogen elkaar niet in de rede vallen. Een tijdwaarnemer controleert of beide partijen zich aan de voorgeschreven tijd houden. Het is zaak dat zowel voor- als tegenstanders tijdens het debat aantekeningen maken, die ze kunnen gebruiken als ze aan de beurt zijn.

Enkele aandachtspunten voor deelnemers aan een debat (debaters):

- Houd je aan de vier debatvragen.
- Houd je aan de voorgeschreven tijd per ronde.
- Spreek met je partner(s) goed af wie wat zegt en wanneer.
- Luister aandachtig als de tegenpartij aan het woord is.
- Ga in op wat de tegenstanders naar voren brengen.
- Gebruik geen drogredenen.
- Probeer je tegenstanders niet te overbluffen of te intimideren.
- Blijf hoffelijk ten opzichte van je tegenstanders.

De beoordelaars letten op individuele deelnemers en vullen al luisterend een beoordelingsschema in waarop ze later hun oordeel baseren. Je docent(e) kan je zo'n beoordelingsschema geven. Enkele verslaggevers maken aantekeningen van het debat als geheel, die ze uitwerken tot een verslag (zie paragraaf 8.5). Eventueel wordt ook een jury ingesteld die een oordeel uitspreekt over de vraag welk team gewonnen heeft.

8.5 Verslag van discussie of debat

Als je een verslag gaat schrijven van een discussie, maak je eerst voor jezelf aantekeningen. Daarbij zijn de volgende aanwijzingen van belang.

Verslag van een discussie

1. Noteer de datum.
2. Noteer de namen van de discussievoorzitter en de deelnemers.
3. Noteer het onderwerp en de vraag- of probleemstelling.
4. Noteer per deelnemer de hoofdzaken van wat hij/zij zegt in telegramstijl. Je kunt nooit alles opschrijven; je moet dus de belangrijke punten selecteren. Let daarbij op signaalwoorden en -formuleringen: *ik vind dat, het is namelijk zo dat, je spreekt jezelf tegen, maar daar kan ik tegen inbrenger, dat ...*
5. Noteer de gevonden oplossing, het resultaat. Of constateer dat er sprake is van een onoverbrugbaar meningsverschil.
6. Geef tot dot je eigen mening over het verloop van de discussie:
 - Verliep de discussie vlot?
 - Hield men zich aan de vierfasestructuur van de discussie (zie paragraaf 8.2.2)?
 - Hield iedereen zich aan de regels? Wie niet/wel?
 - Wat is je oordeel over de kwaliteit van de discussie?
7. Schrijf je aantekeningen na afloop van de discussie uit tot een kort verslag van ongeveer 200 woorden. Je verslag moet voor anderen begrijpelijk zijn. Het moet ook prettig leesbaar zijn en er verzorgd uitzien.

Verslag van een debat

Als je een debat moet verslaan, volg je eerst de punten 1 t/m 4 van het bovenstaande schema. Zet dan de volgende stappen.

5. Noteer het resultaat van het debat. Welke partij wist te overtuigen en heeft dus gewonnen? Op welk(e) punt(en) werd 'gescoord'?
6. Geef tot slot je mening over het verloop van het debat.
 - Werden alle vier debatvragen beantwoord?
 - Verliep het debat in de voorgeschreven zes ronden (paragraaf 8.4.3)?
 - Hield iedere partij zich aan de voorgeschreven tijd?
 - Hield iedereen zich aan de regels? Wie wel/niet?
 - Wat is je oordeel over de kwaliteit van het debat?
7. Schrijf daarna je aantekeningen uit tot een verslag van ongeveer 200 woorden.

OEFENDISCUSSIES

Stelling 1:

.....

1a. Oefendiscussie 1 - Het gevonden artikel (2 pagina's)

Plak op de rest van deze pagina en eventueel de achterzijde van deze pagina het artikel of de artikels over het discussieonderwerp. Vermeld precies de bron(nen) erbij! En noteer kort hoe je het artikel of de artikels gevonden hebt. (Dit onderdeel moet buiten de discussieles worden uitgevoerd.)

Bron:

Hoe gevonden:

1b. Oefendiscussie 1 - Ruimte voor samenvatting artikel (evt. inplakken) (2 pagina's)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden gedaan.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de samenvatting heeft/hebben gemaakt:

.....

1c. Oefendiscussie 1 - Ruimte om argumenten voor en tegen te noteren die in het artikel worden genoemd. (1 pagina)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden uitgevoerd.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de argumenten op een rij hebben gezet:

.....

Tip. Maak een kolom of bladdeel voor de argumenten voor en een kolom of bladdeel voor de argumenten tegen. Dat is overzichtelijk. Hebben jullie andere argumenten (die niet in het artikel staan)? Schrijf die ook op.

1d. Oefendiscussie 1 - Voorbereiding aan het begin van de discussieles (eerste 15 minuten). (1 pagina)

Elk groepje krijgt te horen of het voor- of tegenstander van de stelling is. Vervolgens wordt bepaald welke leerling aan de discussie gaat deelnemen. Vul hier de naam van die leerling in:

.....

Welke argumenten moet de discussiedeelnemer namens het groepje in de discussie naar voren brengen? Hoe moet hij/zij reageren op eventuele tegenargumenten van de tegenpartij? Noteer dat op de rest van deze pagina.

1e. Oefendiscussie 1 - In te vullen commentaarformulieren (2 pagina's)

Commentaarformulier 1 bij discussie

Naam discussiant:

Naam observator:

Discussieonderwerp/stelling:

Omcirkel hieronder, voor zover mogelijk, bij de volgende (sub)onderdelen de cijfers die je wilt toekennen aan de geobserveerde discussiant en leidt daar het gemiddelde eindcijfer voor de discussiant uit af. Eindcijfer:

1. Inhoud

1a. brengt zijn mening duidelijk naar voren	10	8	6	4	2	0	geeft geen duidelijke mening
1b. geeft duidelijke argumenten voor zijn mening	10	8	6	4	2	0	geeft geen/onduidelijke argumenten
1c. stelt vragen aan andere discussianten	10	8	6	4	2	0	stelt geen vragen
1d. legt verbanden tussen de standpunten	10	8	6	4	2	0	legt geen verbanden
1e. herziet eventueel zijn mening, is oplossingsgericht	10	8	6	4	2	0	blijft bij eigen standpunt; niet oplossingsgericht

2. Gedrag

2a. laat anderen uitpraten	10	8	6	4	2	0	valt anderen in de rede
2b. reageert op inbreng van anderen	10	8	6	4	2	0	praat alleen vanuit eigen standpunt
2c. richt zich op de hele groep	10	8	6	4	2	0	heeft onderonsjes
2d. laat anderen in hun waarde	10	8	6	4	2	0	zet anderen voor schut
2e. reageert op wat er gezegd wordt	10	8	6	4	2	0	reageert niet op inhoud maar op persoon

3. Taalgebruik

3a. drukt zich helder uit	10	8	6	4	2	0	drukt zich warrig uit
3b. spreekt in hele zinnen	10	8	6	4	2	0	maakt zinnen niet af
3c. spreekt verstaanbaar	10	8	6	4	2	0	mompelt, is niet goed verstaanbaar
3d. spreekt in acceptabel tempo	10	8	6	4	2	0	spreekt te snel / te langzaam

Ik heb de volgende tip voor deze discussiant:

.....

.....

.....

.....

(Alternatief) commentaarformulier 2 bij discussie

Naam discussiant:

Discussieonderwerp/stelling:

1. Algemene indruk van de discussie (bespreek deelname van elke persoon en geef typering van de discussie)

Persoon 'voor' 1 (naam:):

Persoon 'voor' 2 (naam:):

Persoon 'voor' 3 (naam:):

Persoon 'tegen' 1 (naam:):

Persoon 'tegen' 2 (naam:):

Persoon 'tegen' 3 (naam:):

Typering discussie / algemene indruk van de discussie:

2. Inhoud. Heeft jullie vertegenwoordiger wat jullie besproken hebben goed gebruikt?

2a. Argumenten:

2b. Mening:

2b. Weerlegging tegenargumenten:

2d. Samenvattend oordeel:

3. Gedrag. Houdt jullie vertegenwoordiger zich aan de regels van een discussie?

.....

4. Taalgebruik. Hebben jullie tips en/of opmerkingen over het taalgebruik van jullie vertegenwoordiger?

.....

5. Conclusie en tips:

Stelling 2:

.....

2a. Oefendiscussie 2 - Het gevonden artikel (2 pagina's)

Plak op de rest van deze pagina en eventueel de achterzijde van deze pagina het artikel of de artikels over het discussieonderwerp. Vermeld precies de bron(nen) erbij! En noteer kort hoe je het artikel of de artikels gevonden hebt. (Dit onderdeel moet buiten de discussieles worden uitgevoerd.)

Bron:

Hoe gevonden:

2b. Oefendiscussie 2 - Ruimte voor samenvatting artikel (evt. inplakken) (2 pagina's)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden gedaan.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de samenvatting heeft/hebben gemaakt:

.....

2c. Oefendiscussie 2 - Ruimte om argumenten voor en tegen te noteren die in het artikel worden genoemd. (1 pagina)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden uitgevoerd.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de argumenten op een rij hebben gezet:

.....

Tip. Maak een kolom of bladdeel voor de argumenten voor en een kolom of bladdeel voor de argumenten tegen. Dat is overzichtelijk. Hebben jullie andere argumenten (die niet in het artikel staan)? Schrijf die ook op.

2d. Oefendiscussie 2 - Voorbereiding aan het begin van de discussieles (eerste 15 minuten). (1 pagina)

Elk groepje krijgt te horen of het voor- of tegenstander van de stelling is. Vervolgens wordt bepaald welke leerling aan de discussie gaat deelnemen. Vul hier de naam van die leerling in:

.....

Welke argumenten moet de discussiedeelnemer namens het groepje in de discussie naar voren brengen? Hoe moet hij/zij reageren op eventuele tegenargumenten van de tegenpartij? Noteer dat op de rest van deze pagina.

2e. Oefendiscussie 2 - In te vullen commentaarformulieren (2 pagina's)

Commentaarformulier 1 bij discussie

Naam discussiant:

Naam observator:

Discussieonderwerp/stelling:

Omcirkel hieronder, voor zover mogelijk, bij de volgende (sub)onderdelen de cijfers die je wilt toekennen aan de geobserveerde discussiant en leidt daar het gemiddelde eindcijfer voor de discussiant uit af. Eindcijfer:

1. Inhoud

1a. brengt zijn mening duidelijk naar voren	10	8	6	4	2	0	geeft geen duidelijke mening
1b. geeft duidelijke argumenten voor zijn mening	10	8	6	4	2	0	geeft geen/onduidelijke argumenten
1c. stelt vragen aan andere discussianten	10	8	6	4	2	0	stelt geen vragen
1d. legt verbanden tussen de standpunten	10	8	6	4	2	0	legt geen verbanden
1e. herziet eventueel zijn mening, is oplossingsgericht	10	8	6	4	2	0	blijft bij eigen standpunt; niet oplossingsgericht

2. Gedrag

2a. laat anderen uitpraten	10	8	6	4	2	0	valt anderen in de rede
2b. reageert op inbreng van anderen	10	8	6	4	2	0	praat alleen vanuit eigen standpunt
2c. richt zich op de hele groep	10	8	6	4	2	0	heeft onderonsjes
2d. laat anderen in hun waarde	10	8	6	4	2	0	zet anderen voor schut
2e. reageert op wat er gezegd wordt	10	8	6	4	2	0	reageert niet op inhoud maar op persoon

3. Taalgebruik

3a. drukt zich helder uit	10	8	6	4	2	0	drukt zich warrig uit
3b. spreekt in hele zinnen	10	8	6	4	2	0	maakt zinnen niet af
3c. spreekt verstaanbaar	10	8	6	4	2	0	mompelt, is niet goed verstaanbaar
3d. spreekt in acceptabel tempo	10	8	6	4	2	0	spreekt te snel / te langzaam

Ik heb de volgende tip voor deze discussiant:

.....

.....

.....

.....

(Alternatief) commentaarformulier 2 bij discussie

Naam discussiant:

Discussieonderwerp/stelling:

1. Algemene indruk van de discussie (bespreek deelname van elke persoon en geef typering van de discussie)

Persoon 'voor' 1 (naam:):

Persoon 'voor' 2 (naam:):

Persoon 'voor' 3 (naam:):

Persoon 'tegen' 1 (naam:):

Persoon 'tegen' 2 (naam:):

Persoon 'tegen' 3 (naam:):

Typering discussie / algemene indruk van de discussie:

2. Inhoud. Heeft jullie vertegenwoordiger wat jullie besproken hebben goed gebruikt?

2a. Argumenten:

2b. Mening:

2b. Weerlegging tegenargumenten:

2d. Samenvattend oordeel:

3. Gedrag. Houdt jullie vertegenwoordiger zich aan de regels van een discussie?

.....

4. Taalgebruik. Hebben jullie tips en/of opmerkingen over het taalgebruik van jullie vertegenwoordiger?

.....

5. Conclusie en tips:

Stelling 3:

.....

3a. Oefendiscussie 3 - Het gevonden artikel (2 pagina's)

Plak op de rest van deze pagina en eventueel de achterzijde van deze pagina het artikel of de artikels over het discussieonderwerp. Vermeld precies de bron(nen) erbij! En noteer kort hoe je het artikel of de artikels gevonden hebt. (Dit onderdeel moet buiten de discussieles worden uitgevoerd.)

Bron:

Hoe gevonden:

3b. Oefendiscussie 3 - Ruimte voor samenvatting artikel (evt. inplakken) (2 pagina's)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden gedaan.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de samenvatting heeft/hebben gemaakt:

.....

3c. Oefendiscussie 3 - Ruimte om argumenten voor en tegen te noteren die in het artikel worden genoemd. (1 pagina)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden uitgevoerd.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de argumenten op een rij hebben gezet:

.....

Tip. Maak een kolom of bladdeel voor de argumenten voor en een kolom of bladdeel voor de argumenten tegen. Dat is overzichtelijk. Hebben jullie andere argumenten (die niet in het artikel staan)? Schrijf die ook op.

3d. Oefendiscussie 3 - Voorbereiding aan het begin van de discussieles (eerste 15 minuten). (1 pagina)

Elk groepje krijgt te horen of het voor- of tegenstander van de stelling is. Vervolgens wordt bepaald welke leerling aan de discussie gaat deelnemen. Vul hier de naam van die leerling in:

.....

Welke argumenten moet de discussiedeelnemer namens het groepje in de discussie naar voren brengen? Hoe moet hij/zij reageren op eventuele tegenargumenten van de tegenpartij? Noteer dat op de rest van deze pagina.

3e. Oefendiscussie 3 - In te vullen commentaarformulieren (2 pagina's)

Commentaarformulier 1 bij discussie

Naam discussiant:

Naam observator:

Discussieonderwerp/stelling:

Omcirkel hieronder, voor zover mogelijk, bij de volgende (sub)onderdelen de cijfers die je wilt toekennen aan de geobserveerde discussiant en leidt daar het gemiddelde eindcijfer voor de discussiant uit af. Eindcijfer:

1. Inhoud

1a. brengt zijn mening duidelijk naar voren	10	8	6	4	2	0	geeft geen duidelijke mening
1b. geeft duidelijke argumenten voor zijn mening	10	8	6	4	2	0	geeft geen/onduidelijke argumenten
1c. stelt vragen aan andere discussianten	10	8	6	4	2	0	stelt geen vragen
1d. legt verbanden tussen de standpunten	10	8	6	4	2	0	legt geen verbanden
1e. herziet eventueel zijn mening, is oplossingsgericht	10	8	6	4	2	0	blijft bij eigen standpunt; niet oplossingsgericht

2. Gedrag

2a. laat anderen uitpraten	10	8	6	4	2	0	valt anderen in de rede
2b. reageert op inbreng van anderen	10	8	6	4	2	0	praat alleen vanuit eigen standpunt
2c. richt zich op de hele groep	10	8	6	4	2	0	heeft onderonsjes
2d. laat anderen in hun waarde	10	8	6	4	2	0	zet anderen voor schut
2e. reageert op wat er gezegd wordt	10	8	6	4	2	0	reageert niet op inhoud maar op persoon

3. Taalgebruik

3a. drukt zich helder uit	10	8	6	4	2	0	drukt zich warrig uit
3b. spreekt in hele zinnen	10	8	6	4	2	0	maakt zinnen niet af
3c. spreekt verstaanbaar	10	8	6	4	2	0	mompelt, is niet goed verstaanbaar
3d. spreekt in acceptabel tempo	10	8	6	4	2	0	spreekt te snel / te langzaam

Ik heb de volgende tip voor deze discussiant:

.....

.....

.....

.....

(Alternatief) commentaarformulier 2 bij discussie

Naam discussiant:

Discussieonderwerp/stelling:

1. Algemene indruk van de discussie (bespreek deelname van elke persoon en geef typering van de discussie)

Persoon 'voor' 1 (naam:):

Persoon 'voor' 2 (naam:):

Persoon 'voor' 3 (naam:):

Persoon 'tegen' 1 (naam:):

Persoon 'tegen' 2 (naam:):

Persoon 'tegen' 3 (naam:):

Typering discussie / algemene indruk van de discussie:

2. Inhoud. Heeft jullie vertegenwoordiger wat jullie besproken hebben goed gebruikt?

2a. Argumenten:

2b. Mening:

2b. Weerlegging tegenargumenten:

2d. Samenvattend oordeel:

3. Gedrag. Houdt jullie vertegenwoordiger zich aan de regels van een discussie?

.....

4. Taalgebruik. Hebben jullie tips en/of opmerkingen over het taalgebruik van jullie vertegenwoordiger?

.....

5. Conclusie en tips:

Stelling 4:

.....

4a. Oefendiscussie 4 - Het gevonden artikel (2 pagina's)

Plak op de rest van deze pagina en eventueel de achterzijde van deze pagina het artikel of de artikels over het discussieonderwerp. Vermeld precies de bron(nen) erbij! En noteer kort hoe je het artikel of de artikels gevonden hebt. (Dit onderdeel moet buiten de discussieles worden uitgevoerd.)

Bron:

Hoe gevonden:

4b. Oefendiscussie 4 - Ruimte voor samenvatting artikel (evt. inplakken) (2 pagina's)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden gedaan.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de samenvatting heeft/hebben gemaakt:

.....

4c. Oefendiscussie 4 - Ruimte om argumenten voor en tegen te noteren die in het artikel worden genoemd. (1 pagina)

(Dit onderdeel moet buiten de discussieles worden uitgevoerd.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de argumenten op een rij hebben gezet:

.....

Tip. Maak een kolom of bladdeel voor de argumenten voor en een kolom of bladdeel voor de argumenten tegen. Dat is overzichtelijk. Hebben jullie andere argumenten (die niet in het artikel staan)? Schrijf die ook op.

4d. Oefendiscussie 4 - Voorbereiding aan het begin van de discussieles (eerste 15 minuten). (1 pagina)

Elk groepje krijgt te horen of het voor- of tegenstander van de stelling is. Vervolgens wordt bepaald welke leerling aan de discussie gaat deelnemen. Vul hier de naam van die leerling in:

.....

Welke argumenten moet de discussiedeelnemer namens het groepje in de discussie naar voren brengen? Hoe moet hij/zij reageren op eventuele tegenargumenten van de tegenpartij? Noteer dat op de rest van deze pagina.

4e. Oefendiscussie 4 - In te vullen commentaarformulieren (2 pagina's)

Commentaarformulier 1 bij discussie

Naam discussiant:

Naam observator:

Discussieonderwerp/stelling:

Omcirkel hieronder, voor zover mogelijk, bij de volgende (sub)onderdelen de cijfers die je wilt toekennen aan de geobserveerde discussiant en leidt daar het gemiddelde eindcijfer voor de discussiant uit af. Eindcijfer:

1. Inhoud

1a. brengt zijn mening duidelijk naar voren	10	8	6	4	2	0	geeft geen duidelijke mening
1b. geeft duidelijke argumenten voor zijn mening	10	8	6	4	2	0	geeft geen/onduidelijke argumenten
1c. stelt vragen aan andere discussianten	10	8	6	4	2	0	stelt geen vragen
1d. legt verbanden tussen de standpunten	10	8	6	4	2	0	legt geen verbanden
1e. herziet eventueel zijn mening, is oplossingsgericht	10	8	6	4	2	0	blijft bij eigen standpunt; niet oplossingsgericht

2. Gedrag

2a. laat anderen uitpraten	10	8	6	4	2	0	valt anderen in de rede
2b. reageert op inbreng van anderen	10	8	6	4	2	0	praat alleen vanuit eigen standpunt
2c. richt zich op de hele groep	10	8	6	4	2	0	heeft onderonsjes
2d. laat anderen in hun waarde	10	8	6	4	2	0	zet anderen voor schut
2e. reageert op wat er gezegd wordt	10	8	6	4	2	0	reageert niet op inhoud maar op persoon

3. Taalgebruik

3a. drukt zich helder uit	10	8	6	4	2	0	drukt zich warrig uit
3b. spreekt in hele zinnen	10	8	6	4	2	0	maakt zinnen niet af
3c. spreekt verstaanbaar	10	8	6	4	2	0	mompelt, is niet goed verstaanbaar
3d. spreekt in acceptabel tempo	10	8	6	4	2	0	spreekt te snel / te langzaam

Ik heb de volgende tip voor deze discussiant:

.....

.....

.....

.....

(Alternatief) commentaarformulier 2 bij discussie

Naam discussiant:

Discussieonderwerp/stelling:

1. Algemene indruk van de discussie (bespreek deelname van elke persoon en geef typering van de discussie)

Persoon 'voor' 1 (naam:):

Persoon 'voor' 2 (naam:):

Persoon 'voor' 3 (naam:):

Persoon 'tegen' 1 (naam:):

Persoon 'tegen' 2 (naam:):

Persoon 'tegen' 3 (naam:):

Typering discussie / algemene indruk van de discussie:

2. Inhoud. Heeft jullie vertegenwoordiger wat jullie besproken hebben goed gebruikt?

2a. Argumenten:

2b. Mening:

2b. Weerlegging tegenargumenten:

2d. Samenvattend oordeel:

3. Gedrag. Houdt jullie vertegenwoordiger zich aan de regels van een discussie?

.....

4. Taalgebruik. Hebben jullie tips en/of opmerkingen over het taalgebruik van jullie vertegenwoordiger?

.....

5. Conclusie en tips:

Stelling 5:

.....

5a. Oefendiscussie 5 - Het gevonden artikel (2 pagina's)

Plak op de rest van deze pagina en eventueel de achterzijde van deze pagina het artikel of de artikels over het discussieonderwerp. Vermeld precies de bron(nen) erbij! En noteer kort hoe je het artikel of de artikels gevonden hebt. (Dit onderdeel moet buiten de discussieles worden uitgevoerd.)

Bron:

Hoe gevonden:

5b. Oefendiscussie 5 - Ruimte voor samenvatting artikel (evt. inplakken) (2 pagina's)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden gedaan.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de samenvatting heeft/hebben gemaakt:

.....

5c. Oefendiscussie 5 - Ruimte om argumenten voor en tegen te noteren die in het artikel worden genoemd. (1 pagina)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden uitgevoerd.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de argumenten op een rij hebben gezet:

.....

Tip. Maak een kolom of bladdeel voor de argumenten voor en een kolom of bladdeel voor de argumenten tegen. Dat is overzichtelijk. Hebben jullie andere argumenten (die niet in het artikel staan)? Schrijf die ook op.

5d. Oefendiscussie 5 - Voorbereiding aan het begin van de discussieles (eerste 15 minuten). (1 pagina)

Elk groepje krijgt te horen of het voor- of tegenstander van de stelling is. Vervolgens wordt bepaald welke leerling aan de discussie gaat deelnemen. Vul hier de naam van die leerling in:

.....

Welke argumenten moet de discussiedeelnemer namens het groepje in de discussie naar voren brengen? Hoe moet hij/zij reageren op eventuele tegenargumenten van de tegenpartij? Noteer dat op de rest van deze pagina.

5e. Oefendiscussie 5 - In te vullen commentaarformulieren (2 pagina's)

Commentaarformulier 1 bij discussie

Naam discussiant:

Naam observator:

Discussieonderwerp/stelling:

Omcirkel hieronder, voor zover mogelijk, bij de volgende (sub)onderdelen de cijfers die je wilt toekennen aan de geobserveerde discussiant en leidt daar het gemiddelde eindcijfer voor de discussiant uit af. Eindcijfer:

1. Inhoud

1a. brengt zijn mening duidelijk naar voren	10	8	6	4	2	0	geeft geen duidelijke mening
1b. geeft duidelijke argumenten voor zijn mening	10	8	6	4	2	0	geeft geen/onduidelijke argumenten
1c. stelt vragen aan andere discussianten	10	8	6	4	2	0	stelt geen vragen
1d. legt verbanden tussen de standpunten	10	8	6	4	2	0	legt geen verbanden
1e. herziet eventueel zijn mening, is oplossingsgericht	10	8	6	4	2	0	blijft bij eigen standpunt; niet oplossingsgericht

2. Gedrag

2a. laat anderen uitpraten	10	8	6	4	2	0	valt anderen in de rede
2b. reageert op inbreng van anderen	10	8	6	4	2	0	praat alleen vanuit eigen standpunt
2c. richt zich op de hele groep	10	8	6	4	2	0	heeft onderonsjes
2d. laat anderen in hun waarde	10	8	6	4	2	0	zet anderen voor schut
2e. reageert op wat er gezegd wordt	10	8	6	4	2	0	reageert niet op inhoud maar op persoon

3. Taalgebruik

3a. drukt zich helder uit	10	8	6	4	2	0	drukt zich warrig uit
3b. spreekt in hele zinnen	10	8	6	4	2	0	maakt zinnen niet af
3c. spreekt verstaanbaar	10	8	6	4	2	0	mompelt, is niet goed verstaanbaar
3d. spreekt in acceptabel tempo	10	8	6	4	2	0	spreekt te snel / te langzaam

Ik heb de volgende tip voor deze discussiant:

.....

.....

.....

.....

(Alternatief) commentaarformulier 2 bij discussie

Naam discussiant:

Discussieonderwerp/stelling:

1. Algemene indruk van de discussie (bespreek deelname van elke persoon en geef typering van de discussie)

Persoon 'voor' 1 (naam:):

Persoon 'voor' 2 (naam:):

Persoon 'voor' 3 (naam:):

Persoon 'tegen' 1 (naam:):

Persoon 'tegen' 2 (naam:):

Persoon 'tegen' 3 (naam:):

Typering discussie / algemene indruk van de discussie:

2. Inhoud. Heeft jullie vertegenwoordiger wat jullie besproken hebben goed gebruikt?

2a. Argumenten:

2b. Mening:

2b. Weerlegging tegenargumenten:

2d. Samenvattend oordeel:

3. Gedrag. Houdt jullie vertegenwoordiger zich aan de regels van een discussie?

.....

4. Taalgebruik. Hebben jullie tips en/of opmerkingen over het taalgebruik van jullie vertegenwoordiger?

.....

5. Conclusie en tips:

Stelling 6:

.....

6a. Oefendiscussie 6 - Het gevonden artikel (2 pagina's)

Plak op de rest van deze pagina en eventueel de achterzijde van deze pagina het artikel of de artikels over het discussieonderwerp. Vermeld precies de bron(nen) erbij! En noteer kort hoe je het artikel of de artikels gevonden hebt. (Dit onderdeel moet buiten de discussieles worden uitgevoerd.)

Bron:

Hoe gevonden:

6b. Oefendiscussie 6 - Ruimte voor samenvatting artikel (evt. inplakken) (2 pagina's)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden gedaan.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de samenvatting heeft/hebben gemaakt:

.....

6c. Oefendiscussie 6 - Ruimte om argumenten voor en tegen te noteren die in het artikel worden genoemd. (1 pagina)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden uitgevoerd.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de argumenten op een rij hebben gezet:

.....

Tip. Maak een kolom of bladdeel voor de argumenten voor en een kolom of bladdeel voor de argumenten tegen. Dat is overzichtelijk. Hebben jullie andere argumenten (die niet in het artikel staan)? Schrijf die ook op.

6d. Oefendiscussie 6 - Voorbereiding aan het begin van de discussieles (eerste 15 minuten). (1 pagina)

Elk groepje krijgt te horen of het voor- of tegenstander van de stelling is. Vervolgens wordt bepaald welke leerling aan de discussie gaat deelnemen. Vul hier de naam van die leerling in:

.....

Welke argumenten moet de discussiedeelnemer namens het groepje in de discussie naar voren brengen? Hoe moet hij/zij reageren op eventuele tegenargumenten van de tegenpartij? Noteer dat op de rest van deze pagina.

6e. Oefendiscussie 6 - In te vullen commentaarformulieren (2 pagina's)

Commentaarformulier 1 bij discussie

Naam discussiant:

Naam observator:

Discussieonderwerp/stelling:

Omcirkel hieronder, voor zover mogelijk, bij de volgende (sub)onderdelen de cijfers die je wilt toekennen aan de geobserveerde discussiant en leidt daar het gemiddelde eindcijfer voor de discussiant uit af. Eindcijfer:

1. Inhoud

1a. brengt zijn mening duidelijk naar voren	10	8	6	4	2	0	geeft geen duidelijke mening
1b. geeft duidelijke argumenten voor zijn mening	10	8	6	4	2	0	geeft geen/onduidelijke argumenten
1c. stelt vragen aan andere discussianten	10	8	6	4	2	0	stelt geen vragen
1d. legt verbanden tussen de standpunten	10	8	6	4	2	0	legt geen verbanden
1e. herziet eventueel zijn mening, is oplossingsgericht	10	8	6	4	2	0	blijft bij eigen standpunt; niet oplossingsgericht

2. Gedrag

2a. laat anderen uitpraten	10	8	6	4	2	0	valt anderen in de rede
2b. reageert op inbreng van anderen	10	8	6	4	2	0	praat alleen vanuit eigen standpunt
2c. richt zich op de hele groep	10	8	6	4	2	0	heeft onderonsjes
2d. laat anderen in hun waarde	10	8	6	4	2	0	zet anderen voor schut
2e. reageert op wat er gezegd wordt	10	8	6	4	2	0	reageert niet op inhoud maar op persoon

3. Taalgebruik

3a. drukt zich helder uit	10	8	6	4	2	0	drukt zich warrig uit
3b. spreekt in hele zinnen	10	8	6	4	2	0	maakt zinnen niet af
3c. spreekt verstaanbaar	10	8	6	4	2	0	mompelt, is niet goed verstaanbaar
3d. spreekt in acceptabel tempo	10	8	6	4	2	0	spreekt te snel / te langzaam

Ik heb de volgende tip voor deze discussiant:

.....

.....

.....

.....

(Alternatief) commentaarformulier 2 bij discussie

Naam discussiant:

Discussieonderwerp/stelling:

1. Algemene indruk van de discussie (bespreek deelname van elke persoon en geef typering van de discussie)

Persoon 'voor' 1 (naam:):

Persoon 'voor' 2 (naam:):

Persoon 'voor' 3 (naam:):

Persoon 'tegen' 1 (naam:):

Persoon 'tegen' 2 (naam:):

Persoon 'tegen' 3 (naam:):

Typering discussie / algemene indruk van de discussie:

2. Inhoud. Heeft jullie vertegenwoordiger wat jullie besproken hebben goed gebruikt?

2a. Argumenten:

2b. Mening:

2b. Weerlegging tegenargumenten:

2d. Samenvattend oordeel:

3. Gedrag. Houdt jullie vertegenwoordiger zich aan de regels van een discussie?

.....

4. Taalgebruik. Hebben jullie tips en/of opmerkingen over het taalgebruik van jullie vertegenwoordiger?

.....

5. Conclusie en tips:

Stelling 7:

.....

7a. Oefendiscussie 7 - Het gevonden artikel (2 pagina's)

Plak op de rest van deze pagina en eventueel de achterzijde van deze pagina het artikel of de artikels over het discussieonderwerp. Vermeld precies de bron(nen) erbij! En noteer kort hoe je het artikel of de artikels gevonden hebt. (Dit onderdeel moet buiten de discussieles worden uitgevoerd.)

Bron:

Hoe gevonden:

7b. Oefendiscussie 7 - Ruimte voor samenvatting artikel (evt. inplakken) (2 pagina's)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden gedaan.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de samenvatting heeft/hebben gemaakt:

.....

7c. Oefendiscussie 7 - Ruimte om argumenten voor en tegen te noteren die in het artikel worden genoemd. (1 pagina)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden uitgevoerd.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de argumenten op een rij hebben gezet:

.....

Tip. Maak een kolom of bladdeel voor de argumenten voor en een kolom of bladdeel voor de argumenten tegen. Dat is overzichtelijk. Hebben jullie andere argumenten (die niet in het artikel staan)? Schrijf die ook op.

7d. Oefendiscussie 7 - Voorbereiding aan het begin van de discussieles (eerste 15 minuten). (1 pagina)

Elk groepje krijgt te horen of het voor- of tegenstander van de stelling is. Vervolgens wordt bepaald welke leerling aan de discussie gaat deelnemen. Vul hier de naam van die leerling in:

.....

Welke argumenten moet de discussiedeelnemer namens het groepje in de discussie naar voren brengen? Hoe moet hij/zij reageren op eventuele tegenargumenten van de tegenpartij? Noteer dat op de rest van deze pagina.

7e. Oefendiscussie 7 - In te vullen commentaarformulieren (2 pagina's)

Commentaarformulier 1 bij discussie

Naam discussiant:

Naam observator:

Discussieonderwerp/stelling:

Omcirkel hieronder, voor zover mogelijk, bij de volgende (sub)onderdelen de cijfers die je wilt toekennen aan de geobserveerde discussiant en leidt daar het gemiddelde eindcijfer voor de discussiant uit af. Eindcijfer:

1. Inhoud

1a. brengt zijn mening duidelijk naar voren	10	8	6	4	2	0	geeft geen duidelijke mening
1b. geeft duidelijke argumenten voor zijn mening	10	8	6	4	2	0	geeft geen/onduidelijke argumenten
1c. stelt vragen aan andere discussianten	10	8	6	4	2	0	stelt geen vragen
1d. legt verbanden tussen de standpunten	10	8	6	4	2	0	legt geen verbanden
1e. herziet eventueel zijn mening, is oplossingsgericht	10	8	6	4	2	0	blijft bij eigen standpunt; niet oplossingsgericht

2. Gedrag

2a. laat anderen uitpraten	10	8	6	4	2	0	valt anderen in de rede
2b. reageert op inbreng van anderen	10	8	6	4	2	0	praat alleen vanuit eigen standpunt
2c. richt zich op de hele groep	10	8	6	4	2	0	heeft onderonsjes
2d. laat anderen in hun waarde	10	8	6	4	2	0	zet anderen voor schut
2e. reageert op wat er gezegd wordt	10	8	6	4	2	0	reageert niet op inhoud maar op persoon

3. Taalgebruik

3a. drukt zich helder uit	10	8	6	4	2	0	drukt zich warrig uit
3b. spreekt in hele zinnen	10	8	6	4	2	0	maakt zinnen niet af
3c. spreekt verstaanbaar	10	8	6	4	2	0	mompelt, is niet goed verstaanbaar
3d. spreekt in acceptabel tempo	10	8	6	4	2	0	spreekt te snel / te langzaam

Ik heb de volgende tip voor deze discussiant:

.....

.....

.....

.....

(Alternatief) commentaarformulier 2 bij discussie

Naam discussiant:

Discussieonderwerp/stelling:

1. Algemene indruk van de discussie (bespreek deelname van elke persoon en geef typering van de discussie)

Persoon 'voor' 1 (naam:):

Persoon 'voor' 2 (naam:):

Persoon 'voor' 3 (naam:):

Persoon 'tegen' 1 (naam:):

Persoon 'tegen' 2 (naam:):

Persoon 'tegen' 3 (naam:):

Typering discussie / algemene indruk van de discussie:

2. Inhoud. Heeft jullie vertegenwoordiger wat jullie besproken hebben goed gebruikt?

2a. Argumenten:

2b. Mening:

2b. Weerlegging tegenargumenten:

2d. Samenvattend oordeel:

3. Gedrag. Houdt jullie vertegenwoordiger zich aan de regels van een discussie?

.....

4. Taalgebruik. Hebben jullie tips en/of opmerkingen over het taalgebruik van jullie vertegenwoordiger?

.....

5. Conclusie en tips:

Stelling 8:

.....

8a. Oefendiscussie 8 - Het gevonden artikel (2 pagina's)

Plak op de rest van deze pagina en eventueel de achterzijde van deze pagina het artikel of de artikels over het discussieonderwerp. Vermeld precies de bron(nen) erbij! En noteer kort hoe je het artikel of de artikels gevonden hebt. (Dit onderdeel moet buiten de discussieles worden uitgevoerd.)

Bron:

Hoe gevonden:

8b. Oefendiscussie 8 - Ruimte voor samenvatting artikel (evt. inplakken) (2 pagina's)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden gedaan.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de samenvatting heeft/hebben gemaakt:

.....

8c. Oefendiscussie 8 - Ruimte om argumenten voor en tegen te noteren die in het artikel worden genoemd. (1 pagina)

(Dit onderdeel moet buiten de discussie worden uitgevoerd.)

Noteer hier de naam/namen van de leerling(en) die de argumenten op een rij hebben gezet:

.....

Tip. Maak een kolom of bladdeel voor de argumenten voor en een kolom of bladdeel voor de argumenten tegen. Dat is overzichtelijk. Hebben jullie andere argumenten (die niet in het artikel staan)? Schrijf die ook op.

8d. Oefendiscussie 8 - Voorbereiding aan het begin van de discussieles (eerste 15 minuten). (1 pagina)

Elk groepje krijgt te horen of het voor- of tegenstander van de stelling is. Vervolgens wordt bepaald welke leerling aan de discussie gaat deelnemen. Vul hier de naam van die leerling in:

.....

Welke argumenten moet de discussiedeelnemer namens het groepje in de discussie naar voren brengen? Hoe moet hij/zij reageren op eventuele tegenargumenten van de tegenpartij? Noteer dat op de rest van deze pagina.

8e. Oefendiscussie 8 - In te vullen commentaarformulieren (2 pagina's)

Commentaarformulier 1 bij discussie

Naam discussiant:

Naam observator:

Discussieonderwerp/stelling:

Omcirkel hieronder, voor zover mogelijk, bij de volgende (sub)onderdelen de cijfers die je wilt toekennen aan de geobserveerde discussiant en leidt daar het gemiddelde eindcijfer voor de discussiant uit af. Eindcijfer:

1. Inhoud

1a. brengt zijn mening duidelijk naar voren	10	8	6	4	2	0	geeft geen duidelijke mening
1b. geeft duidelijke argumenten voor zijn mening	10	8	6	4	2	0	geeft geen/onduidelijke argumenten
1c. stelt vragen aan andere discussianten	10	8	6	4	2	0	stelt geen vragen
1d. legt verbanden tussen de standpunten	10	8	6	4	2	0	legt geen verbanden
1e. herziet eventueel zijn mening, is oplossingsgericht	10	8	6	4	2	0	blijft bij eigen standpunt; niet oplossingsgericht

2. Gedrag

2a. laat anderen uitpraten	10	8	6	4	2	0	valt anderen in de rede
2b. reageert op inbreng van anderen	10	8	6	4	2	0	praat alleen vanuit eigen standpunt
2c. richt zich op de hele groep	10	8	6	4	2	0	heeft onderonsjes
2d. laat anderen in hun waarde	10	8	6	4	2	0	zet anderen voor schut
2e. reageert op wat er gezegd wordt	10	8	6	4	2	0	reageert niet op inhoud maar op persoon

3. Taalgebruik

3a. drukt zich helder uit	10	8	6	4	2	0	drukt zich warrig uit
3b. spreekt in hele zinnen	10	8	6	4	2	0	maakt zinnen niet af
3c. spreekt verstaanbaar	10	8	6	4	2	0	mompelt, is niet goed verstaanbaar
3d. spreekt in acceptabel tempo	10	8	6	4	2	0	spreekt te snel / te langzaam

Ik heb de volgende tip voor deze discussiant:

.....

.....

.....

.....

(Alternatief) commentaarformulier 2 bij discussie

Naam discussiant:

Discussieonderwerp/stelling:

1. Algemene indruk van de discussie (bespreek deelname van elke persoon en geef typering van de discussie)

Persoon 'voor' 1 (naam:):

Persoon 'voor' 2 (naam:):

Persoon 'voor' 3 (naam:):

Persoon 'tegen' 1 (naam:):

Persoon 'tegen' 2 (naam:):

Persoon 'tegen' 3 (naam:):

Typering discussie / algemene indruk van de discussie:

2. Inhoud. Heeft jullie vertegenwoordiger wat jullie besproken hebben goed gebruikt?

2a. Argumenten:

2b. Mening:

2b. Weerlegging tegenargumenten:

2d. Samenvattend oordeel:

3. Gedrag. Houdt jullie vertegenwoordiger zich aan de regels van een discussie?

.....

4. Taalgebruik. Hebben jullie tips en/of opmerkingen over het taalgebruik van jullie vertegenwoordiger?

.....

5. Conclusie en tips: